

**Małopolski Konkurs Humanistyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa małopolskiego
w roku szkolnym 2017/2018**

I. Tematyka konkursu:

Było. Jest... Będzie?

- Etap I – Zdarzyło się.
Etap II – Tu i teraz.
Etap III – Dokąd droga prowadzi?

II. Zakres wymaganej wiedzy i umiejętności uczestników:

Do każdego etapu konkursu obowiązują wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych (II etap edukacyjny w zakresie języka polskiego) – *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977 ze zm.)* oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)* – nowa podstawa programowa.

1. Znajomość tekstów kultury wskazanych w literaturze konkursu.
2. Stosowanie różnych form wypowiedzi pisemnych, w tym użytkowych, objętych także nową podstawą programową.
3. Znajomość i przestrzeganie zasad poprawności językowej.
4. Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji.
5. Czytanie ze zrozumieniem różnych tekstów kultury, przekazów ikonicznych oraz tekstów źródłowych.

6. Znajomość gatunków literackich i pojęć teoretycznych oraz zagadnień językowych niewykraczających poza nową podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej.
7. Określenie funkcji elementów tekstu przy użyciu odpowiedniej terminologii i wykorzystanie różnych kontekstów.
8. Znajomość pojęć, postaci, dat, faktów historycznych i realiów życia społecznego związanych z literaturą konkursu.
9. Umiejętność wyszukiwania głębszego sensu utworów literackich i rozumienie podstawowych środków artystycznego wyrazu.
10. Znajomość wyrażań, zwrotów frazeologicznych, porzekadeł i przysłów związanych z tematyką konkursu.
11. Umiejętność analizy tekstów, formułowania opinii, argumentowania.
12. Własna aktywność twórcza.
13. Znajomość podstawowych pojęć związanych ze słuchowiskiem i twórczym filmowym.

III. Wykaz zalecanej literatury:

(W związku z dostępnością na rynku wydawniczym wielu wydań poniższych tytułów, dopuszcza się również inne niż wskazane.)

Etap I

1. Bąkiewicz G., Szymeczko K., Wakuła P., *Husarskie skrzydła –10 opowiadań z czasów Rzeczypospolitej szlacheckiej*, Literatura, Łódź 2017.
2. Czerwińska-Rydel A., *Którędy do gwiazd? Historia Elżbiety Heweliusz, pierwszej kobiety astronom*, Muchomor, Warszawa 2014.
3. Orlińska Z., *Detektywi z klasztornego wzgórza*, Literatura, Łódź 2016.
4. *Dziady; Planetnicy; Południca; Skarbnik; Smok* [w:] Zych P., Vargas W., *Bestiariusz słowiański*, BOSZ, Olszanica 2012, s.76-77, 144-145, 148-149, 160, 164-165.
5. *Bella i Sebastian*, cz. I [film], reż. Vanier N, 2013.

Etap II

1. Lipska E., *Takie czasy* [w:] Derlukiewicz M., *Słowa na start! Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego dla klasy szóstej szkoły podstawowej*, Nowa Era, Warszawa 2014, s. 132.

2. Musierowicz M., *Feblik*, Akapit Press, Łódź 2015.
3. Niziurski E., *Klub włóczykiów czyli trzynaście przygód stryja Dionizego i jego ekipy*, Philip Wilson, Warszawa 1998.
4. *Głowy wawelskie* [sluchowisko], reż. P Śmiałek P.[online] www.legendykrakowskie.pl
5. Znaczenie haseł: „antykwarjat”, „antykwarjusz”, „lajkonik”, „maszkarony” – na podstawie dowolnego wydania *Słownika języka polskiego*.

Uczestników obowiązuje również znajomość tekstów wymaganych w etapie I.

Etap III

1. Golding W., *Władca much*, Czytelnik, Warszawa 1992.
2. Kopaliński W., *Lis i gęsi*, [w:] tegoż, *125 baśni do opowiadania dzieciom*, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 2004, s.180.
3. Różewicz T., *Unde malum?*, [w:] tegoż, *Utwory zebrane. Poezja I*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2006, s. 65-66.
4. Siesicka K., *Ludzie jak wiatr*, Siedmioróg, Wrocław 2003.
5. Śliwiak T., *Ta nasza młodość*; Zbigniew Preisner, *Piotr* [online] www.piwnicapodbaranami.pl/teksty.html
6. Ditfurth H. von, *Dzieci Wszechświata*, [w:] tegoż, *Dzieci Wszechświata*, Świat Książki, Warszawa 1997, s. 311-319.

Uczestników obowiązuje również znajomość tekstów wymaganych w etapie I oraz II.